

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA

Evidenčné číslo: f4e8eb13-4f0f-48ac-99a1-1503d547ff18

BANKOVÝ SEKTOR SR,
JEHO KVANTITATÍVNE A KVALITATÍVNE
UKAZOVATELE

Bakalárska práca

Bratislava 2018

Nikola Klincová

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
NÁRODOHOSPODÁRSKA FAKULTA

BANKOVÝ SEKTOR SR,
JEHO KVANTITATÍVNE A KVALITATÍVNE UKAZATELE

Bakalárska práca

Študijný program: Financie, bankovníctvo a investovanie

Študijný odbor: Financie, bankovníctvo a investovanie

Školiace pracovisko: Katedra bankovníctva a medzinárodných financií

Vedúci záverečnej práce: doc. Ing. Daniela Tkáčová, CSc.

Bratislava 2018

Nikola Klincová

Abstrakt

KLINCOVÁ, Nikola: *Bankový sektor SR, jeho kvantitatívne a kvalitatívne ukazovatele*. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Národohospodárska fakulta; Katedra bankovníctva a medzinárodných financií. - Vedúci záverečnej práce: doc. Ing. Daniela Tkáčová, CSc. – Bratislava: NHF EU, 2018, 46 s.

Cieľom záverečnej práce je preskúmať aktuálne trendy pomocou aplikácie kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov na vybrané subjekty pôsobiace v bankovom sektore SR. Práca je rozdelená do 3 hlavných častí, ktoré obsahujú šesť grafov, šesť tabuliek a tri prílohy. Prvá kapitola je venovaná teoretickému vymedzeniu bankového sektoru, jeho subjektov a ukazovateľov, využívaných pri hodnotení výkonnosti a konkurencieschopnosti bánk. V druhej kapitole sa stanovujú ciele a metódy skúmania, ktoré boli využité pri posudzovaní vývoja bankového sektoru. V záverečnej časti sú prostredníctvom metódy CAMEL s použitím hlavných ukazovateľov analyzované zozbierané údaje z účtovných závierok a porovnávajú výsledky troch vybraných komerčných bánk za posledných šesť rokov.

Kľúčové slová:

bankový sektor, komerčná banka, ukazovateľ

Abstract

KLINCOVÁ, Nikola: *The banking sector of SR, its quantitative and qualitative indicators*. – University of Economics in Bratislava. Faculty of National Economy; Department of Banking and International Finance. – Supervisor: doc. Ing. Daniela Tkáčová, CSc. – Bratislava: NHF EU, 2018, 46 p.

The aim of the final thesis is to examine current trends by applying quantitative and qualitative indicators to selected entities operating in the banking sector of SR. The thesis is divided into three main parts, which contain six graphs, six tables and three attachments. The first chapter is devoted to the theoretical definition of the banking sector, its subjects and indicators used to assess the efficiency and competitiveness of banks. The second chapter sets out the aims and methods of review that have been used to assess the development of the banking sector. In the final part, the CAMEL method, using the main indicators, analyzes the collected data from the financial statements and compares the results of the three selected commercial banks over the last six years.

Keywords:

banking sector, commercial bank, indicator

Obsah

Úvod.....	8
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí	9
1.1 Bankový systém SR	9
1.2 Centrálna banka.....	11
1.2.1 Vznik centrálnych bánk.....	11
1.2.2 Národná banka Slovenska	11
1.2.3 Vplyv centrálnej banky na komerčné banky	12
1.3 Komerčné banky	13
1.4 Kvalitatívne a kvantitatívne ukazovatele	14
1.4.1 Ukazovatele štruktúry bilancie.....	15
1.4.2 Ukazovatele likvidity	17
1.4.3 Ukazovatele bankovej rentability.....	18
1.4.4 Ukazovatele produktivity	20
1.4.5 Ukazovatele kvality bankových aktív	22
1.4.6 Ukazovateľ kapitálovej primeranosti	22
1.5 CAMEL.....	24
2 Cieľ, metodika práce a metódy skúmania	25
3 Výsledky práce	26
3.1 Bankový sektor v podmienkach SR.....	26
3.2 Hodnotenie vývoja výkonnosti metódou CAMEL	28
3.2.1 C – Kapitál.....	29
3.2.2 A – Aktíva	31
3.2.3 M – Manažment.....	33
3.2.4 E – Efektívnosť	36

3.2.5 L – Likvidita.....	38
Záver	41
Zoznam použitej literatúry	42
Tlačené knihy, monografie, vedecko-kvalifikačné práce	42
Elektronické dokumenty	43
Prílohy	44

Úvod

Bankový sektor tvorí najdôležitejšiu časť finančného systému vďaka výraznému vplyvu na aktivity jednotlivých ekonomických subjektov. Napriek tomu, že takmer všetky vyspelé krajiny majú rovnaký bankový systém, každý z nich je v niečom odlišný. Súčasný vývoj je charakteristický výraznými integračnými prvkami, vplyvom informácií a informačných technológií, vďaka čomu rastú aj požiadavky klientov finančného trhu, čo výrazne ovplyvňuje aj vývoj bankového trhu.

Cieľom bakalárskej práce je preskúmať aktuálne trendy slovenského bankového sektoru prostredníctvom využitia kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov pri analyzovaní vybranej vzorky komerčných bánk. Referenčnú vzorku analytickej časti tvoria tri najväčšie banky pôsobiace v slovenskom bankovom sektore a sú nimi: Slovenská sporiteľňa, a.s., Tatra banka, a.s. a Všeobecná úverová banka, a.s.

Záverečná práca pozostáva z troch kapitol, ktoré sú rozdelené na ďalšie podkapitoly. Prvá kapitola tvorí teoretickú časť, ktorá sa zameriava na bankový sektor, subjekty bankového sektoru – ich ciele, funkcie a vzájomné vplyvy, metódy hodnotenia a hlavné ukazovatele využívané pri posudzovaní výkonnosti a konkurencieschopnosti bánk.

Druhá kapitola sa zameriava na cieľ bakalárskej práce, metodiku a metódy využívané pri analýze zozbieraných údajov. V tejto časti sa vytvoria čiastkové ciele, ktoré vedú k naplneniu hlavného cieľa.

Poslednú kapitolu tvorí analytická časť. Zozbierané údaje z účtovných závierok vybraných komerčných bánk sa prehľadne zaznačia do tabuľky, vytvoria sa jednotlivé pomerové ukazovatele a grafické znázornenia pre oblasť kapitálu, aktív, manažmentu, efektívnosti a likvidity tak, aby bola dodržaná metóda CAMEL. Každá oblasť sa vyhodnotí samostatne. Najprv sa porovnajú výsledky vybraných subjektov a potom prebehne interpretácia spojená s konkrétnou udalosťou, ktorá mohla prípadný výkyv hodnoty ukazovateľa spôsobiť. Na záver nasleduje stručné zhrnutie dosiahnutých výsledkov.

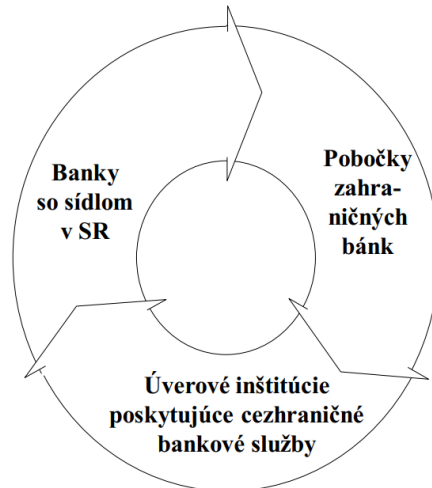
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

1.1 Bankový systém SR

Bankový systém tvorí najdôležitejšiu sféru finančného systému vďaka veľkému vplyvu na aktivity rôznych ekonomických subjektov v celom národnom hospodárstve. Definujeme ho ako systém pravidiel, vzťahov a inštitúcií medzi bankovými, ale aj nebankovými subjektmi v ekonomike. Jeho usporiadanie je určené ekonomickými osobitosťami krajiny, dejinnými a politickými aspektmi, zvykmi a tradíciami.¹

Podľa Zimkovej tvoria banky v národnom hospodárstve najväčšiu skupinu v oblasti finančných sprostredkovateľov. Všetky krajiny eurosystému majú univerzálne bankové systémy, t. j. banky ponúkajú rozsiahle množstvo finančných služieb. No každá krajina má špecifický bankový systém. Bankový systém Slovenskej republiky zahŕňa banky so sídlom na území SR, pobočky zahraničných bánk a úverové inštitúcie voľne poskytujúce cezhraničné bankové služby, ktoré na území SR svoje pobočky nezakladajú.²

Obrázok 1 Bankový systém v Slovenskej republike

Zdroj: ZIMKOVÁ, Emília. *Riadenie komerčnej banky. Vybrané kapitoly*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ekonomická fakulta, 2010. s. 6. ISBN 978-80-8083-966-6.

¹ TKÁČOVÁ, Dana a kol. *Finančné trhy a bankovníctvo*. Žilina: GEORG Žilina, 2009. s. 106. ISBN 978-80-89401-01-7.

² ZIMKOVÁ, Emília. *Riadenie komerčnej banky. Vybrané kapitoly*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ekonomická fakulta, 2010. s. 6. ISBN 978-80-8083-966-6.

Rozlišujeme 2 základné typy bankových systémov:

- a) jednostupňový bankový systém – jedna banková inštitúcia plní funkcie centrálnej banky, ale aj komerčných bánk. Výkon funkcií má formálny charakter, pretože tento typ sústavy jestvuje v iných podmienkach, než sú trhové.
- b) dvojstupňový bankový systém – zobrazuje štandardnú formu, ktorá je typická pre takmer všetky vyspelé krajiny. Systém každej krajiny obsahuje drobné rozdiely vo forme, no všetky majú spoločný základ. Základom je oddeliť komerčné banky s prislúchajúcimi funkciami a cieľmi od centrálnej banky. V Slovenskej republike je dvojstupňový bankový systém, pričom na prvom stupni je Národná banka Slovenska a druhý stupeň patrí komerčným bankám.³

Tabuľka 1 Funkcie a ciele centrálnej banky a komerčných bánk

	Funkcie	Ciele
Centrálna banka	<ul style="list-style-type: none"> - vykonávanie menovej politiky - emisia hotovostných peňazí - devízové operácie - banka štátu - banka bánk - reprezentanti štátu v menovej oblasti - výkon dohľadu nad bankami, resp. aj nad ďalšími finančnými inštitúciami 	<ul style="list-style-type: none"> - cieľ stanovený rozdielne, napríklad: <ul style="list-style-type: none"> o stabilita meny o stabilita bank. sústavy o ekonomický rast
Komerčná banka	<ul style="list-style-type: none"> - sprostredkovanie a prijímanie vkladov - poskytovanie úverov - platobný styk - ďalšie služby 	<ul style="list-style-type: none"> - orientácia na dosahovanie zisku (pri zachovaní stability banky)

Zdroj: SIVÁK, Rudolf. *Financie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2015. s. 160. ISBN 978-80-8168-232-2.

³ SIVÁK, Rudolf. *Financie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2015. s. 160. ISBN 978-80-8168-232-2.

1.2 Centrálna banka

1.2.1 Vznik centrálnych bánk

V minulosti plnili centrálné banky 2 hlavné funkcie: vedenie štátnych účtov a úverovanie štátnych inštitúcií. Neskôr sa ukázalo, že tento vzťah medzi centrálnou bankou a vládou je neoptimálny a vznikla potreba obmedziť možnosti vlády z hľadiska neobmedzených pôžičiek.

Centrálné banky vznikali 3 hlavnými spôsobmi:

- premenou obchodnej banky- napr. Sveriges Riksbank v r. 1697
- pridelením práva na emisiu bankoviek – napr. Banca D'Italia v r. 1926
- ako nová inštitúcia – napr. Bank of England v r. 1694.⁴

Centrálné bankovníctvo na území dnešného Slovenska:

- v roku 1878 bola za čias Rakúsko-Uhorska zriadená Rakúsko-uhorská banka,
- v roku 1926 za čias Československa začala svoju činnosť Národní banka československá,
- v roku 1939 so vznikom samostatného slovenského štátu vznikla aj Slovenská národná banka (SNB) ako emisná banka,
- v roku 1950 začala funkcie centrálnej banky plniť Štátna banka československá (ŠBČS),
- 1. januára 1993 vznikla po rozdelení Česko-Slovenska na 2 samostatné štáty súčasná Národná banka Slovenska (NBS).⁵

1.2.2 Národná banka Slovenska

Dňa 1.1.2009 sa NBS stala súčasťou Eurosystemu. Vstupom do eurozóny došlo k zmene postaveniu NBS. Na Európsku centrálnu banku prešli viaceré výlučné právomoci – určovať menovú politiku spolu s jej nástrojmi, povoľovať vydávanie bankoviek a schvaľovať ich objem.

⁴ MEJSTRÍK, Michal – PEČENÁ, Magda – TEPLÝ, Petr. *Bankovníctví v teorii a praxi: Banking in theory and practice*. Praha: Karolinum, 2014. s. 118. ISBN 978-80-246-2870-7.

⁵ SOBEK, Otto – ZIMKOVÁ, Emília. *Menová teória a politika*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Ekonomická fakulta v Banskej Bystrici, 2011. s. 111-117. ISBN 978-80-557-0137-0.

„Zákon definuje hlavné činnosti NBS po zavedení eura:

- podporuje plynulé fungovanie zúčtovacích a platobných systémov,
- udržiava devízové rezervy, disponuje s nimi a uskutočňuje devízové operácie podľa usmernení Eurosystemu,
- vykonáva dohľad nad finančným trhom,
- NBS môže vykonávať s bankami a s inými finančnými inštitúciami všetky druhy obchodov podľa usmernení ESCB a Eurosystemu.“⁶

Najvyšším riadiacim orgánom NBS je Banková rada NBS. Banková rada má mať podľa § 7 zákona o NBS 6 členov. Členmi bankovej rady sú guvernér, 2 viceguvernéri a 3 ďalší členovia. Funkčné obdobie členov bankovej rady je šesťročné. Na čele NBS pôsobí od 12. januára 2010 guvernér Jozef Makúch.⁷

1.2.3 Vplyv centrálnej banky na komerčné banky

Vzájomný vplyv medzi centrálnou bankou a komerčnými bankami existuje na základe previazanosti bilancií bánk. Najprv je nutné pochopiť rozdielny prístup k aktívam a pasívam v centrálnej banke a komerčnej banke. V centrálnej banke pasíva predstavujú zdroje a aktíva spôsob tvorby zdrojov centrálnej banky. V komerčnej banke taktiež pasíva predstavujú zdroje, no aktíva predstavujú spôsob použitia zdrojov komerčnej banky.

Prostredníctvom systému rezerv bankovej sústavy sú bilancie bánk navzájom prepojené. Nie je správne systém rezerv stotožňovať iba s povinnými minimálnymi rezervami. Je to širší pojem, ktorý zahŕňa aj objem zdrojov v bankovej sústave, ktoré sa potenciálne môžu využívať napríklad na poskytovanie úverov v komerčných bankách.⁸

⁶ TKÁČOVÁ, Dana a kol. *Finančné trhy a bankovníctvo*. Žilina: GEORG Žilina, 2009. s. 127. ISBN 978-80-89401-01-7.

⁷ <https://www.nbs.sk/sk/o-narodnej-banke/zakladne-informacie>

⁸ SIVÁK, Rudolf. *Financie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2015. s. 161-162. ISBN 978-80-8168-232-2.

Obrázok 2 Prepojenie bilancií bánk cez systém rezerv bankovej sústavy

Zdroj: SIVÁK, Rudolf. *Financie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2015. s. 162. ISBN 978-80-8168-232-2.

1.3 Komerčné banky

Komerčná banka je v podstate podnikateľský subjekt špecifického charakteru. Oproti iným podnikateľským subjektom z iných odvetví ekonomiky má množstvo osobitostí a špecifických znakov, ktoré majú vplyv na jej postavenie a celkový význam v oblasti ekonomiky.

Pre komerčnú banku je základným cieľom dosahovať maximálny zisk. Súčasne je povinná dodržiavať zásady bezpečnosti a stability z hľadiska rizík bankového podnikania. Možno ju charakterizovať ako finančného sprostredkovateľa, ktorý sa zameriava najmä na pohyb finančných prostriedkov medzi subjektmi. Sprostredkovanie je založené na prijímaní vkladov a poskytovaní úverov z týchto vkladov.⁹

Ústredným problémom riadenia komerčnej banky je zladiť bankové ciele – likviditu, rentabilitu a solventnosť, pričom sú tieto ciele vo vzájomnom rozpore. Ak je banka bezproblémovo likvidná (udržiava majetok vo forme pokladničnej hotovosti), nie je schopná

⁹ HORVÁTOVÁ, Eva a kol. *Operácie komerčných bánk*. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2010. s. 69. ISBN 978-80-225-2928-0.

vytvárať zisk. Ak poskytuje rizikovejšie úvery (dosahuje zisk), zvyšuje riziko možného úpadku. Riadenie aktív a pasív je teda pre riadenie komerčnej banky veľmi dôležité.¹⁰

1.4 Kvalitatívne a kvantitatívne ukazovatele

Posudzovať výkonnosť a konkurencieschopnosť banky predstavuje určenie spôsobu, ktorým bude banka merať svoj pokrok pri snahe dosiahnuť všetky stanovené ciele.

V súčasnosti by hodnotiace kritériá mali obsahovať 3 základné oblasti:

- vnútrobankové hodnotenie, t. j. hodnotenie vnútorných procesov a ich finančných výsledkov,
- trhové hodnotenie, t. j. hodnotenie výkonnosti banky na základe aktuálnych a budúcich podmienok konkurencie na bankovom trhu,
- hodnotenie klientov, t. j. definovanie spôsobu merania spokojnosti a vernosti klientov.

Tieto kritériá možno aplikovať v jednotlivých metódach merania výkonnosti banky, ktorými sú:

- c) balanced scorecard – táto metóda posudzuje výkonnosť banky a zameriava sa nielen na finančné oblasti, ale aj nefinančné. Dôvodom zamerania sa aj na nefinančné oblasti je vývojová etapa v súčasnosti, pre ktorú je typické využívanie komunikačných a informačných technológií, zavádzanie inovácií, pružné interné procesy a dôraz na požiadavky, potreby a vernosť klientov. Balanced scorecard rozširuje súbor cieľov, umožňuje prevedenie vízie a stratégie do konkrétnych cieľov a zaisťuje systém spätnej väzby pre formuláciu nových stratégií. Pri ich určovaní vychádza z reťazca príčin a dôsledkov, ktorý zahŕňa všetky oblasti balanced scorecard (oblasť finančnú, klientsku, interných procesov a oblasť učenia a rastu). Pričom na vrchole reťazca stojí finančná oblasť, vyjadrená ukazovateľom rentability bankových aktív ROA.
- d) benchmarking – možno v bankovom sektore využiť ako metódu merania výkonnosti banky prostredníctvom porovnávania výsledkov s konkurenciou a schopnosti učiť sa od iných bánk. Na rozdiel od finančnej analýzy má širšie pole využitia. Zameriava sa nielen na finančné výsledky, ktoré banka dosiahla. Predmetom záujmu pri benchmarkingu môžu byť

¹⁰ ZIMKOVÁ, Emília. *Riadenie komerčnej banky. Vybrané kapitoly*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ekonomická fakulta, 2010. s. 11. ISBN 978-80-8083-966-6.

aj samotné bankové obchodné procesy, kvalita služieb a hlavné priority banky. Cieľom zostáva zlepšovanie výkonnosti a vlastných aktivít.

- e) finančná analýza – je nástrojom k posúdeniu finančnej situácie banky na základe údajov o vývoji z minulých období. Finančná analýza napomáha identifikovať silné a slabé stránky, detailne preskúmať nedostatky a ich možné príčiny a v neposlednej rade navrhnúť riešenia jednotlivých problémov vo finančnej situácii banky.¹¹ Finančná analýza je metóda, pri ktorej sa vo veľkej miere využívajú pomerové ukazovatele. Ich konštrukcia vyplýva zo vzájomného pomeru rôznych položiek finančných výkazov a interpretácia týchto ukazovateľov je výsledkom logických súvislostí, ktoré sa viažu na jednotlivé položky.

Výsledné hodnoty pomerových ukazovateľov je dôležité porovnávať:

- v čase, čo nám umožní určiť trend vo finančnej alebo konkurenčnej pozícii,
- v priestore, čiže s konkurenčnými ukazovateľmi v rovnakom odvetví a čase.¹²

Medzi hlavné pomerové ukazovatele, ktoré sú vhodné na finančnú analýzu, patria ukazovatele:

- štruktúry bilancie
- likvidity
- rentability
- produktivity
- kvality bankových aktív
- kapitálovej primeranosti.¹³

1.4.1 Ukazovatele štruktúry bilancie

Zdrojom tohto typu finančnej analýzy je základná štruktúra bilancie banky. Jedným z prvých krokov by malo byť roztriedenie jednotlivých položiek do skupín podľa typu pohľadávok (aktíva), záväzkov (pasíva) a likvidity. Využitím ukazovateľov štruktúry bilancie

11 KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. Praha: C.H. Beck, 2006. s. 16-26. ISBN 80-7179-381-7.

12 HORVÁTOVÁ, Eva a kol. *Operácie komerčných bánk*. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2010. s. 170. ISBN 978-80-225-2928-0.

13 KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. Praha: C.H. Beck, 2006. s. 27-34. ISBN 80-7179-381-7.

je možné už takmer na začiatku vytvoriť obraz o bilančnej rovnováhe a definovať zameranie banky.

Význam týchto ukazovateľov spočíva v dvoch základných bodoch:

- sprostredkovávajú porovnanie bánk s podobným zameraním, a tým zabezpečujú kvalitnú výpovednú hodnotu a objektivitu pri ďalších skupinách ukazovateľov,
- podieľajú sa na zabezpečení likvidity banky tým, že porovnávajú zložky aktív a pasív a určujú mieru rovnováhy.

Jedným z ukazovateľov štruktúry je aj pomerový ukazovateľ vyjadrujúci podiel úverových pohľadávok na celkových aktívach banky.

$$Sú = \frac{\text{Záväzky ku klientom}}{\text{Celkové aktíva}} \times 100$$

Tento ukazovateľ dokáže určiť podnikateľské zameranie banky a zároveň aj koncentráciu jednotlivých úverových pohľadávok. Z toho vyplýva, že dokáže určiť riziko, ktoré vyplýva z danej koncentrácie investícií.

Ukazovatele, ktoré obsahujú stranu pasív, sú tvorené podobným spôsobom. Medzi často používané patrí ukazovateľ, ktorý vyjadruje podiel medzi záväzkami k nebankovým klientom ku celkovým pasívam.

$$Sz = \frac{\text{Záväzky ku klientom}}{\text{Celkové pasíva}} \times 100$$

Podobne možno jednoducho vytvoriť ďalšie ukazovatele, napríklad záväzky z dlhových cenných papierov k celkovým pasívam, záväzky k bankám k celkovým pasívam a pod.

V oblasti finančnej analýzy má využívanie týchto ukazovateľov veľký význam. Napomáhajú pri určovaní podnikateľského zamerania banky, zabezpečujú objektivitu pri porovnávaní s konkurenciou a podieľajú sa na identifikovaní prípadných rizík vyplývajúcich z koncentrácie.¹⁴

¹⁴ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. Praha: C.H. Beck, 2006. s. 27-29. ISBN 80-7179-381-7.

1.4.2 Ukazovatele likvidity

Likvidita banky predstavuje schopnosť banky vyplatiť v ktoromkoľvek okamihu splatné vklady a úroky z týchto vkladov. Banka musí disponovať dostatočným množstvom likvidných aktív z dôvodu, že svojim klientom vypláca peniaze v hotovosti. Zabezpečenie likvidity banky spočíva v držbe aktív v likvidnej forme – hotovosť, vklady v iných bankách a vklady v centrálnej banke (povinné a dobrovoľné rezervy).¹⁵ Likvidita aktíva je vyššia vtedy, keď je kratšia jeho premena na peňažnú formu.

Medzi najdôležitejšie ukazovatele na meranie likvidity sa používajú:

- likvidita 1. stupňa
- likvidita 2. stupňa
- likvidita 3. stupňa
- čistý pracovný kapitál.

Likvidita 1. stupňa sa využíva pri skúmaní platobnej schopnosti podnikateľského subjektu. Odporúčané hodnoty sa nachádzajú v rozpätí 0,2 – 0,8.

$$\text{likvidita 1. stupňa} = \frac{\text{najlikvidnejšie aktíva}}{\text{bežné pasíva}}$$

Likvidita 2. stupňa je typická pre bežnú likviditu. V ekonomickej literatúre ju možno nájsť aj pod názvom pohotová likvidita. Spôsobov jej výpočtu je viac, napríklad:

$$\text{likvidita 2. stupňa} = \frac{\text{finančný majetok} - \text{krátkodobé pohľadávky}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

alebo:

$$\text{likvidita 2. stupňa} = \frac{\text{bežné aktíva} - \text{zásoby}}{\text{bežné pasíva}}$$

Hodnota ukazovateľa by sa mala nachádzať v rozpätí 0,8–1,5. Je dôležité vynechať pri počítaní nedobytné pohľadávky a zásoby, pretože tie predstavujú najmenej likvidné aktíva.

¹⁵ BELÁS, J. a kol. *Bankovníctvo*. Trenčín : GC-Tech, 2005. s. 39. ISBN 80-969189-3-1.

Likviditu 3. stupňa možno nájsť aj pod názvom celková likvidita. Výpovedná hodnota tohto ukazovateľa závisí od štruktúry aktív. Príklad na výpočet likvidity 3. stupňa:

$$\text{likvidita 3. stupňa} = \frac{\text{obežné aktíva} - \text{dlhodobé pohľadávky}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

Medzi odporúčané hodnoty tohto ukazovateľa patria 1,5 – 2,5.

V zozname osobitných ukazovateľov, ktorý zverejnila NBS sa tiež vyskytuje ukazovateľ pomeru úverov ku vkladom označovaný aj ako likvidita 4. stupňa. Jej hodnota by mala byť čo najvyššia a zároveň nemala presiahnuť výšku 110%. Postup výpočtu je nasledovný:

$$\text{likvidita 4. stupňa} = \frac{\text{poskytnuté úvery}}{\text{celkové vklady}}$$

Čistý pracovný kapitál predstavuje ďalší ukazovateľ likvidity. Jeho hodnota musí byť kladná. Ide o tú časť aktív, trvalo viazaných v podniku, ktoré sú kryté dlhodobými zdrojmi. Zodpovedá časti majetku po uhradení všetkých krátkodobých záväzkov.¹⁶

1.4.3 Ukazovatele bankovej rentability

Rentabilita komerčnej banky predstavuje také hospodárenie banky, pri ktorom je výsledkom hospodárenia zisk. Vo všeobecnosti rentabilita predstavuje pomer medzi ziskom za určité obdobie a hodnotovou veličinou (aktíva, tržby, vlastný kapitál a podobne). Zisk zabezpečuje vyššiu tvorbu vlastného kapitálu, vyššie príjmy zamestnancov, uspokojovanie potrieb akcionárov a zároveň je podstatou, cieľom a zmyslom podnikania v bankovom sektore. V bankovej praxi sa rentabilita meria pomerovými finančnými ukazovateľmi.

¹⁶ HORVÁTOVÁ, Eva a kol. *Operácie komerčných bánk*. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2010. s. 172-174. ISBN 978-80-225-2928-0.

Medzi základné ukazovatele rentability patria:

- rentabilita aktív (ROA – rentability of assets) – vyjadruje podiel čistého zisku na celkových aktívach spoločnosti

$$ROA = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{celkové aktíva}} \times 100$$

- rentabilita vlastného kapitálu (ROE – rentability of equity) – vyjadruje podiel čistého zisku na vlastnom kapitále banky

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastný kapitál}} \times 100$$

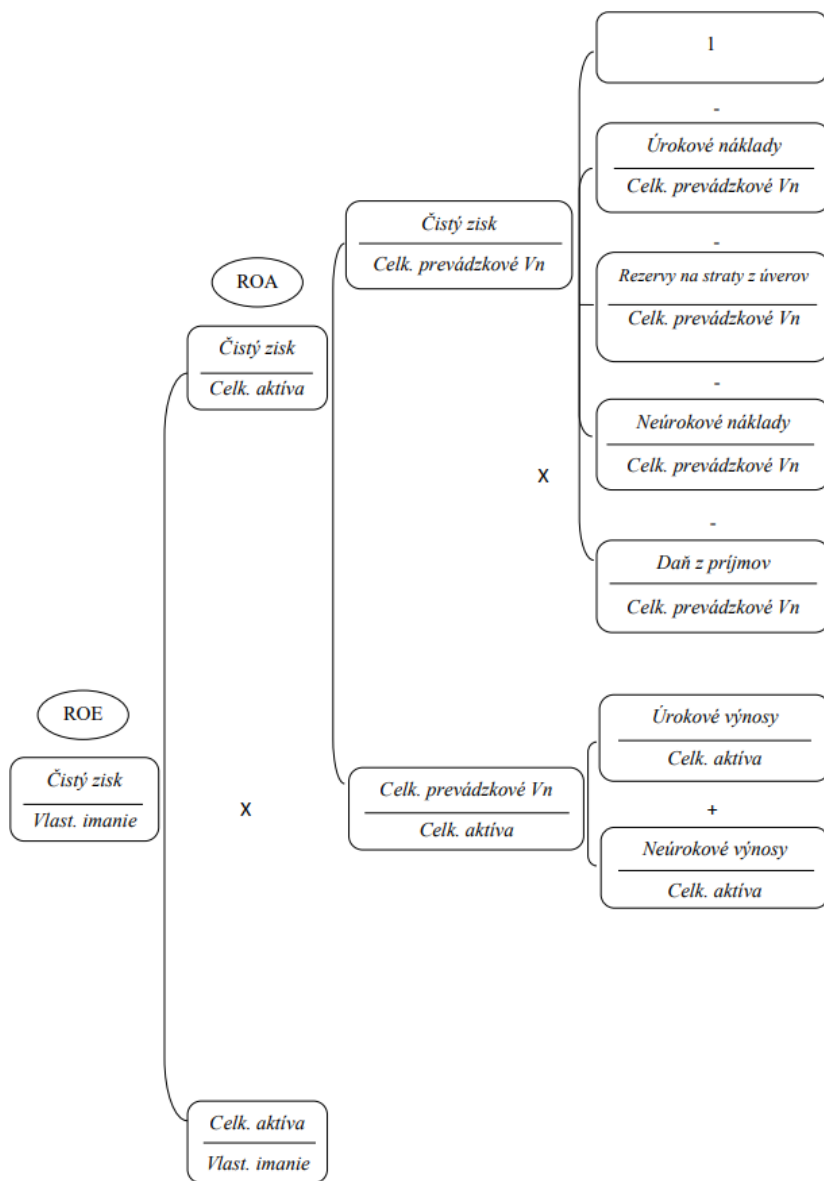
- rentabilita investícií (ROI – rentability of investment) – vyjadruje podiel čistého zisku na celkových investíciách spoločnosti

$$ROI = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{celkové investície}} \times 100$$

Tieto ukazovatele vyjadrujú výsledný efekt (ziskovosť) všetkých vložených vkladov na základe ich zhodnotenia.¹⁷

¹⁷ BELÁS, J. a kol. *Bankovníctvo*. Trenčín : GC-Tech, 2005. s. 38. ISBN 80-969189-3-1.

Obrázok 3 Rozklad ukazovateľa rentability vlastného kapitálu

Zdroj: Saunders et al. *Financial Markets and Institutions. 5th edition.* New York: Mc Graw-Hill Higher Education, 2011. p. 393. ISBN 0078034663.

1.4.4 Ukazovatele produktivity

V oblasti bankového podnikania sa kladie veľký dôraz aj na ukazovatele produktivity, ktoré sa zameriavajú na zhodnotenie kvality aktivít manažmentu banky.

Vo výpočtoch možno aplikovať rôzne ukazovatele:

- ukazovateľ celkovej produktivity – vyjadruje zisk, ktorý banka vytvorila v prepočte na jedného zamestnanca

$$Pc = \frac{\text{čistý zisk po zdanení}}{\text{priemerný prepočítaný počet zamestnancov}} \times 100$$

alebo

$$Pa = \frac{\text{aktíva}}{\text{priemerný prepočítaný počet zamestnancov}} \times 100$$

- objemový ukazovateľ produktivity – vyjadruje množstvo úverov alebo depozít banky v prepočte na jedného zamestnanca

$$Pzú = \frac{\text{objem predaných úverov}}{\text{priemerný prepočítaný počet zamestnancov}} \times 100$$

$$Pzd = \frac{\text{objem nakúpených depozít}}{\text{priemerný prepočítaný počet zamestnancov}} \times 100$$

- ukazovateľ nákladovej intenzity – vyjadruje priemernú výšku nákladov (mzdových, či celkových) v prepočte na jedného zamestnanca

$$Np = \frac{\text{personálne náklady}}{\text{priemerný prepočítaný počet zamestnancov}} \times 100$$

$$Nc = \frac{\text{celkové náklady}}{\text{priemerný prepočítaný počet zamestnancov}} \times 100$$

Na základe zhodnotenia kvality riadenia manažmentu banky možno vďaka týmto ukazovateľom posúdiť samotnú konkurencieschopnosť a využívanie obmedzených zdrojov banky.¹⁸

¹⁸ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. Praha: C.H. Beck, 2006. s. 31-32. ISBN 80-7179-381-7.

1.4.5 Ukazovatele kvality bankových aktív

Významnú úlohu vo finančnej analýze plnia aj ukazovatele kvality bankových aktív, konkrétne úverových. Zvyčajne vyjadrujú pomer medzi množstvom vytvorených rezerv a opravných položiek ku celkovým úverovým pohľadávkam.

Medzi tieto ukazovatele patria:

$$Ka = \frac{\text{opravné položky k úverom}}{\text{celkové úverové pohľadávky ku klientom}} \times 100$$

$$Ko = \frac{\text{sledované a ohrozené úverové pohľadávky}}{\text{celkové úverové pohľadávky ku klientom}} \times 100$$

$$Kz = \frac{\text{stratové úverové pohľadávky}}{\text{celkové úverové pohľadávky ku klientom}} \times 100$$

Podobne sa dá zhodnotiť kvalita úverových aktív aj z hľadiska vzťahu ku celkovým bankovým aktívam. Hlavnou úlohou týchto ukazovateľov je vyjadriť rizikovosť portfólia danej banky.¹⁹

1.4.6 Ukazovateľ kapitálovej primeranosti

Podľa Zimkovej je pre podnikanie v bankovom sektore typický nízky percentuálny podiel vlastných zdrojov banky na celkovom objeme pasív. Preto je pre bankové podnikanie dôležitý vlastný kapitál, ktorý predstavuje rozdiel zostatkov reálnych hodnôt aktív a záväzkov. Ďalej platí, že vlastný kapitál môže byť zobrazením súčasného stavu bez potenciálnych negatívnych budúcich vplyvov a to v prípade, ak sa jedná o výstižné vykreslenie stavu banky.²⁰

¹⁹ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. Praha: C.H. Beck, 2006. s. 32-34. ISBN 80-7179-381-7.

²⁰ ZIMKOVÁ, Emília. *Bankovníctvo*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Ekonomická fakulta v Banskej Bystrici, 2009. s. 263. ISBN 978-80-8083-801-0.

Jílek hovorí, že kapitálová primeranosť sa zaoberá stanovením minimálnej výšky kapitálu na základe preskúmania možných rizík. Minimálna hodnota kapitálu by mala byť vypočítaná z aktuálnych rizík finančného subjektu tak, aby bola postačujúca pre možné budúce straty. Kapitálová primeranosť je vlastne ukazovateľom dôveryhodnosti a finančnej sily. Banky s vysokou kapitálovou primeranosťou sú pri akýchkoľvek zmenách trhového prostredia pripravené zvládnuť svoje záväzky, či už terajšie, alebo budúce. Takmer vo všetkých krajinách si uvedomujú veľký význam kapitálovej primeranosti. Nejde totiž iba o vymedzenie minimálnej výšky kapitálu, ale aj o dôkladné skúmanie rizika. Kapitálová primeranosť ponúka overené postupy zisťovania miery rizika a jeho reguláciu. Hlavným cieľom zostáva zabezpečiť správne fungovanie banky a finančného systému ako celku.²¹

Vo všetkých členských štátoch Európskej únie sa od 1.1.2014 uplatňujú jednotné nariadenia týkajúce sa kapitálových požiadaviek. Nariadenie o kapitálových požiadavkách – CRR zahŕňa minimálnu hodnotu kapitálu, ktorú je banka povinná držať, vo výške 8% rizikovo vážených aktív.²²

Horvátová zdôrazňuje, že možné budúce straty banky spojené s aktuálnymi rizikami by mali byť kryté kapitálom akcionárov bez ohrozenia vkladov klientov. Čiže prípadné straty banky by mali zasiahnuť najmä vlastníkov kapitálu a nie klientov.

Bol stanovený kvantitatívny pomer, ktorý dostal názov Cookov pomer alebo Cookovo pravidlo podľa mena hlavného predstaviteľa výboru – Petra Cooka.

$$CAR (capital assets ratio) = \frac{\text{kapitál}}{RVA + \text{ÚEPP}} = 8 \%$$

pričom

RVA – je skratkou rizikovo vážených aktív, ktoré sú vyjadrením súčinu aktíva a jeho rizikovej váhy,

ÚEPP - vyjadrujú úverové ekvivalenty podsúvahových položiek.²³

²¹ JÍLEK, Josef. *Finanční trhy a investování*. Praha: GRADA Publishing, 2009. s. 147-149. ISBN 978-80-247-1653-4.

²² <http://www.consilium.europa.eu/sk/policies/banking-union/single-rulebook/capital-requirements/>

²³ <https://www.sav.sk/journals/uploads/0920143506%2008%20Horvatova.pdf>

Podľa Kašparovskej nedodržanie minimálnej hodnoty kapitálu predstavuje dôležitý signál problémov banky. Pri vzniku takejto situácie nastupuje regulátor, ktorý banke nariadi opatrenie k dosiahnutiu nápravy. Medzi nápravné opatrenia patrí napríklad zavedenie nútenej správy alebo povinné navýšenie kapitálu banky do takej výšky, aby boli dodržané nariadenia o kapitálových požiadavkách.²⁴

1.5 CAMEL

V práci už skôr spomenuté ukazovatele sú len jednou z možností ako hodnotiť výkonnosť banky. Mnohé z nich sa využívajú aj pri ratingovom hodnotení metódou CAMEL (capital – assets – management – efficiency – liquidity). Je využívaná národným regulátorom. Oblasti CAMEL sú vyhodnocované štvrtročne na základe štatistických výkazov. Oblasť M sa vyhodnocuje raz ročne na základe dohľadu na mieste.

Kapitál má veľkú vypovedaciu schopnosť. S jeho pomocou môžeme určiť potrebu absorbovať neočakávané úverové straty. Od jeho veľkosti závisí bezpečnosť vkladateľov a veriteľov. Jeho význam spočíva v ochrane banky pred nesolventnosťou. Aktíva (hlavne úvery) sa posudzujú z hľadiska toho, aká je pravdepodobnosť ich návratnosti. Manažment sa posudzuje podľa toho, kto rozhoduje o úveroch, či existuje limit na úvery jednotlivým žiadateľom a ako vyzerá systém vnútornej kvality. Efektívnosť (ako dokáže banka transformovať vstupy na výstupy za účelom maximalizácie zisku) tvorí základ hodnotenia finančných výkonov. Zisk je nevyhnutný na absorbovanie strát, potrebný na vyváženú finančnú štruktúru a odmenou pre akcionárov. Likvidita je schopnosť zabezpečiť potreby vkladateľov a ich investičné a hotovostné potreby.²⁵

Niektoré organizácie využívajú na hodnotenie rozšírenú metódu CAMELS, kde S predstavuje citlivosť na trhové, najmä úrokové riziko.

²⁴ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. Praha: C.H. Beck, 2006. s. 46. ISBN 80-7179-381-7.

²⁵<https://www.frbsf.org/economic-research/publications/economic-letter/1999/june/using-camels-ratings-to-monitor-bank-conditions/>

2 Cieľ, metodika práce a metódy skúmania

Hlavným cieľom práce je analyzovať výkonnosť zvolených bánk etablovaných v slovenskom bankovom sektore s využitím vybraných kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov finančno-ekonomickej analýzy.

Vedľajšími cieľmi práce je definovať a teoreticky vymedziť východiská analytickej časti práce. Prvá kapitola je zameraná na štruktúru bankového sektora s implikáciou na SR. Druhá podkapitola vysvetľuje funkcie centrálnej banky a mapuje ich históriu. Pre našu prácu bude najdôležitejšou kapitolou v teoretickej časti práce podkapitola venovaná charakterizovaniu ukazovateľov, spôsobu ich výpočtu, interpretácii a vo vybraných prípadoch aj ich ideálnym hodnotám, ktoré by banky mali dosahovať.

Z teoretických poznatkov budeme čerpať pri analytickej časti práce. Metodika práce vychádza a nadväzuje na stanovené ciele práce. Pri spracovaní údajov v teoretickej časti práce bola využitá analýza zdrojov, ich komparácia a následná deskripcia a sumarizácia poznatkov. Vzhľadom na prepojenosť skúmaných ukazovateľov zvolených bánk a aktuálnu ekonomickú situáciu v krajine bola pri interpretácii vplyvu jednotlivých determinantov na nami zistené výsledky využitá metóda kauzality.

Teoretická časť práce vychádza z knižných zdrojov tuzemských alebo českých autorov špecializujúcich sa na danú problematiku. Z nich možno spomenúť profesorku Zimkovú a jej knihy Bankovníctvo (2009) a Riadenie komerčnej banky (2010) alebo Řízení obchodních bank (2006) od Kašparovskej.

Analytická časť práce čerpala informácie z výročných správ a účtovných zavierok, ktoré sú banky povinné každoročne zverejňovať v štandardizovanej štruktúre podľa zásad medzinárodného účtovania a vykazovania IFRS. Tieto údaje boli spracované podľa štruktúry hodnotenia kapitálovej primeranosti, kvality aktív, manažmentu, efektivity a likvidity, ktorú pri analýzach bánk využívajú regulačné orgány. Pri hodnotení kvality skúmaných bánk bola využitá metóda komparácie zistených výsledkov.

3 Výsledky práce

3.1 Bankový sektor v podmienkach SR

V súčasnosti na území SR pôsobí centrálna banka – Národná banka Slovenska a 14 komerčných bánk so sídlom na území SR: 365.bank (Poštová banka, a.s. odštepny závod), ČSOB stavebná sporiteľňa, a.s., Poštová banka, a.s., Privatbanka, a.s., Raiffeisen BANK (Tatra banka a.s., odštepny závod), Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s., Všeobecná úverová banka, a.s., Československá obchodná banka, a.s., OTP Banka Slovensko, a.s., Prima banka Slovensko, a.s., Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Slovenská sporiteľňa, a.s., Tatra banka, a.s., Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s.

Do bankového systému Slovenskej republiky možno zaradiť aj pobočky zahraničných bánk. Od bánk so sídlom na území SR sa líšia tým, že to nie sú samostatné subjekty, ale len organizačné zložky zahraničných bánk umiestnené na území SR, no predmet činnosti zostáva totožný. V súčasnosti na území SR pôsobí 13 pobočiek zahraničných bánk: BKS Bank AG, pobočka zahraničnej banky v SR, Citibank Europe plc, pobočka zahraničnej banky, COMMERZBANK Aktiengesellschaft, pobočka zahraničnej banky, ING Bank N. V., pobočka zahraničnej banky, KDB Bank Europe Ltd., pobočka zahraničnej banky, mBank S.A., pobočka zahraničnej banky, UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., pobočka zahr. banky, BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, COFIDIS SA, pobočka zahraničnej banky, Fio banka, a.s., pobočka zahraničnej banky, J&T BANKA, a.s., pobočka zahraničnej banky, Komerční banka, a.s., pobočka zahraničnej banky, Oberbank AG pobočka zahraničnej banky v SR.

Na území SR už istý čas prevláda priaznivá ekonomická situácia. Napriek tomu, že zadlženosť Slovákov rastie, objem zlyhaných úverov domácností klesá. Podľa NBS sa za zlyhaný úver považuje taký úver, pri ktorom dlžník mešká s platbou viac ako 90 dní, alebo úver, pri ktorom banka usúdi, že bez realizácie zabezpečenia dlžník svoj záväzok s veľkou pravdepodobnosťou nesplní. Podľa Poštovej banky podiel zlyhaných úverov domácností postupne klesá už 3 roky. Kým pred dvadsiatimi rokmi bolo v omeškaní každé trinásť euro, v týchto dňoch je to až každé dvadsiate deviate požičané euro. Pričom najmenšie percento

zlyhaných úverov tvorí splácanie úverov na nehnuteľnosti a najvyššie úhrada spotrebných úverov.²⁶

V minulom roku zarobili slovenské banky viac, než sa čakalo. Udialo sa tak aj napriek nízkym úrokovým sadzbám. Čistý zisk bankového sektoru dosiahol v roku 2017 takmer 612 miliónov eur, čím sa právom zaraďuje medzi najúspešnejšie roky, hoci tento zisk vyprodukovalo len zopár najväčších bánk. Zisk tvorili nielen úvery, ale najmä jedna výnimočná príležitosť. Kým v roku 2016 bankové zisky podporili zisky z predaja akcií Visa Europe a v prípade najziskovejšej Všeobecnej úverovej banky, a.s. aj rozpustenie zadržovaných dividend v dcérskej firme, minulý rok časť zisku nadobudli vďaka susednému Česku. Tam zarobili na intervenciách Českej národnej banky, ktorá umelo udržiavala slabšiu úroveň českej meny už od roku 2013, no minulý rok na jar so svojimi zákrokmi skončila. Umožnila posilnenie českej meny a vďaka tomu dosiahli zisk aj slovenské banky.

²⁶ http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Publikacie/BulletinMFS/2017/BulletinMFS_062017.pdf

3.2 Hodnotenie vývoja výkonnosti metódou CAMEL

Pre hodnotenie vývoja výkonnosti komerčných bánk sme zvolili ukazovatele využívané v ratingovom hodnotení metódou CAMEL, ktoré zahŕňa hodnotenie oblasti kapitálu, aktív, manažmentu, efektívnosti a likvidity. Podľa týchto oblastí bude práca ďalej členená a každej venujeme pozornosť samostatne. Ako referenčná vzorka pre analytickú časť práce boli zvolené 3 najväčšie banky pôsobiace v slovenskom bankovom sektore. Sú nimi:

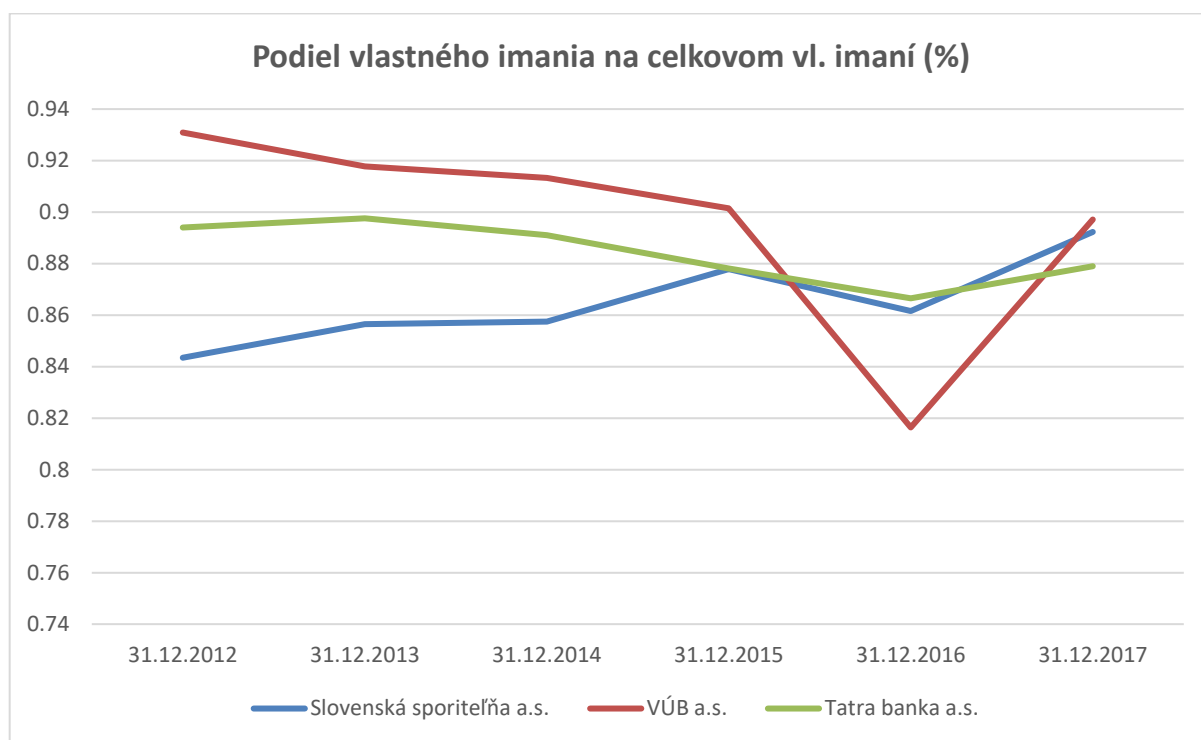
- Slovenská sporiteľňa, a.s., banka bola založená v roku 1825 ako vôbec prvá sporiteľničná inštitúcia na Slovensku a dodnes má vedúcu pozíciu vo viacerých ukazovateľoch slovenského bankového sektoru.
- Druhou analyzovanou bude Tatra banka, ktorá je prvou súkromnou bankou na Slovensku založenou po roku 1989. Banka bola založená v roku 1990 a začala činnosť v decembri 1991.
- Všeobecná úverová banka, a.s. vznikla v roku 1990 vyčlenením obchodných činností zo Štátnej banky československej ako štátny peňažný ústav.

Údaje z ktorých bude analýza vychádzať sú z obdobia rokov 2012 až 2017, čo predstavuje dostatočnú vzorku pre zachytenie aktuálneho vývoja ukazovateľov bánk reprezentujúcich bankový sektor. Údaje k výpočtom boli získavané z účtovných závierok bánk a všetky vypočítané výsledky za každú banku sú súčasťou príloh tejto práce.

3.2.1 C – Kapitál

Kapitál vo všeobecnosti predstavujú vlastné zdroje financovania aktív. Z tohto vyplýva aj podstata kapitálu z pohľadu schopnosti banky pokryť svojimi aktívami záväzky. Jeho objem sa rovná čistej hodnote aktív a zároveň prebytku aktív nad záväzkami. Úlohou kapitálu je poskytovať ochranu pred rôznymi formami rizík (či už nepoistených, alebo nezabezpečených), z ktorých môžu vyplývať pre banku straty. Medzi základné funkcie kapitálu teda patrí udržiavanie dôvery v banku a krytie strát.

Graf 1 Vývoj podielu vl. imania na celkovom vl. imaní vybraných komerčných bánk

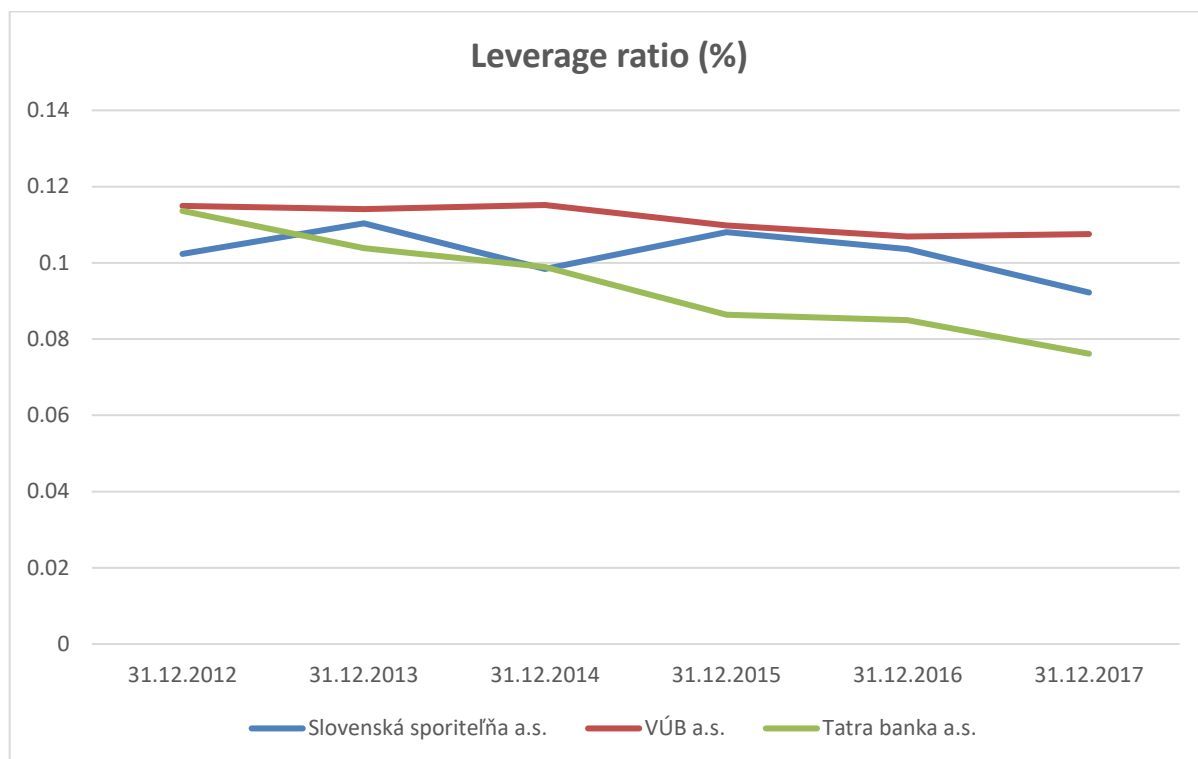

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa účtovných závierok vybraných komerčných bánk

Grafické znázornenie podielu vlastného imania na celkovom vlastnom imaní zobrazuje hodnoty tohto ukazovateľa vybraných komerčných bánk v intervale od 81,64% (Všeobecná úverová banka, a.s., rok 2016) až po 93,09% (taktiež Všeobecná úverová banka, a.s., rok 2012). Síce dosahujú všetky 3 hodnotené banky hodnoty nad 80%, iba Všeobecná úverová banka, a.s. dosahuje výsledky nad úrovňou 90%. Zároveň jej patria najlepšie výsledky takmer v celom období hodnotenia okrem roku 2016. V tomto roku zaznamenala najväčší pokles (takmer o 10%), no nebola jediná. Za poklesom hodnôt ukazovateľa stojí veľký nárast čistého zisku

všetkých bánk pochádzajúci z predaju akcií. Súčasťou celkového vlastného imania je aj čistý príjem po zdanení, a preto sa tento predaj preniesol aj do grafického znázornenia nášho ukazovateľa.

Graf 2 Vývoj ukazovateľa Leverage ratio vybraných komerčných bánk

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa účtovných zvierok vybraných komerčných bánk

Leverage ratio je vyjadrením pomeru celkového vlastného imania (vlastné imanie bez čistého zisku + čistý príjem po zdanení) na objeme aktív.

$$\text{Leverage ratio} = \frac{\text{celkové vlastné imanie}}{\text{objem aktív}}$$

Z grafického znázornenia vývoja ukazovateľa Leverage ratio je zrejmé, že najlepšie výsledky počas všetkých šiestich rokov dosahovala Všeobecná úverová banka, a.s. a to aj napriek tomu, že od roku 2015 majú jej hodnoty klesajúcu tendenciu. Hodnoty ukazovateľa všetkých troch vybraných komerčných bánk sa v období hodnotenia pohybovali v rozpätí od 7,62% až po 11,52%. Nielen že patria Tatra banke, a.s. najnižšie dosiahnuté hodnoty, navyše majú jej výsledky súvislý klesajúci charakter. Jedine hodnoty Slovenskej sporiteľne, a.s. neustále kolíšu – raz stúpajú, inokedy klesajú.

3.2.2 A – Aktíva

Aktíva sa posudzujú najmä z hľadiska návratnosti a ich kvality. Hodnotenie kvality aktív zahŕňa rizikové faktory, ktorým spoločnosť môže čeliť a porovnáva ich s kapitálovými výnosmi spoločnosti, čo odzrkadľuje kvalitu banky v situáciách, keď čelí mimoriadnemu riziku. Kvalita aktív odzrkadľuje efektívnosť stratégií a plánov, ktoré využíva banka. V rámci tejto oblasti sa analyzujú viaceré pomerové ukazovatele. Formou tabuľky je spracovaný vývoj podielu zarábajúcich aktív na celkových aktívach, podiel úverov na celkových aktívach a podiel nesplácaných, zlyhaných úverov na celkovom objeme úverov.

Tabuľka 2 Vývoj podielu zarábajúcich aktív na celk. aktívach vybraných komerč. bánk

Podiel zarábajúcich aktív na celkových aktívach						
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Slovenská sporiteľňa a.s.	96.37%	97.01%	97.26%	98.18%	97.86%	98.09%
VÚB a.s.	95.59%	96.42%	93.81%	93.67%	90.07%	86.60%
Tatra banka a.s.	94.53%	91.30%	96.48%	91.82%	92.94%	89.71%

Legenda		najlepší výsledok
----------------	--	-------------------

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa účtovných závierok vybraných komerčných bánk

Podiel zarábajúcich aktív na celkových aktívach banky vyjadruje aká časť obiehajúcich aktív je schopná tvoriť výnosy pre banku. Tento ukazovateľ je teda vyjadrením produktívnych možností banky. Za všeobecne uznávanú hranicu sa považuje hodnota minimálne 90%. Táto hodnota býva nižšia najmä u novovzniknutých bánk.

V tabuľke vývoja podielu aktív na celkových aktívach sú zelenou farbou zvýraznené najlepšie výsledky v rámci 3 hodnotených komerčných bánk za každý rok (zvýraznenie najlepšieho výsledku zelenou farbou bude platiť aj v nasledujúcich tabuľkách). V tabuľke je na prvý pohľad zrejmé, že v tomto ohľade sa najviac darí Slovenskej sporiteľni, a.s. Červenou farbou sú zvýraznené hodnoty, ktoré nespĺňajú minimum 90%. Takéto hodnoty sa vyskytujú dve- v Tatra banke, a.s. a vo Všeobecnej úverovej banke, a.s., obe v r. 2017. Riešením takejto situácie môže byť buď zníženie výšky nezarábajúcich aktív (napr. hotovosť), alebo nárast bilančnej sumy v prospech zarábajúcich aktív.

Tabuľka 3 Vývoj podielu úverov na celk. aktívach vybraných komerč. bánk

Podiel úverov na celkových aktívach						
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Slovenská sporiteľňa a.s.	62.68%	64.90%	66.94%	70.90%	72.49%	75.36%
VÚB a.s.	71.26%	71.13%	74.84%	72.43%	76.25%	80.02%
Tatra banka a.s.	71.97%	71.86%	77.61%	73.51%	76.28%	77.69%

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa účtovných závierok vybraných komerčných bánk

Podiel úverov na celkových aktívach je potrebné hodnotiť z hľadiska rizikovosti úverových obchodov, ale aj z hľadiska likvidnosti vložených prostriedkov. Jedná sa teda aj o bezpečnosť bankového podnikania. Najväčšiu časť aktív obchodnej banky by mali tvoriť pohľadávky z poskytnutých úverov.

Podľa získaných údajov sa za posledných 6 rokov pohybuje hodnota tohto ukazovateľa vo vybraných komerčných bankách v intervale od 62% až po 80%. Suverénne najlepšie výsledky dosahuje Tatra banka, a.s., ktorá bola na prvom mieste od r. 2012 až po r. 2016. Až v r. 2017 dosiahla najvyššiu hodnotu ukazovateľa Všeobecná úverová banka, a.s. Pozitívnym zistením je, že u všetkých 3 hodnotených komerčných bankách má tento ukazovateľ prevažne stúpajúcu tendenciu.

Tabuľka 4 Vývoj nesplácaných úverov vybraných komerčných bánk

Podiel nesplácaných úverov na celkovom objeme úverov						
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Slovenská sporiteľňa a.s.	5,13%	4,63%	3,95%	3,59%	3,19%	2,92%
VÚB a.s.	3,71%	3,91%	3,77%	3,72%	3,24%	2,7%
Tatra banka a.s.	3,08%	2,87%	2,84%	2,57%	2,25%	1,97%

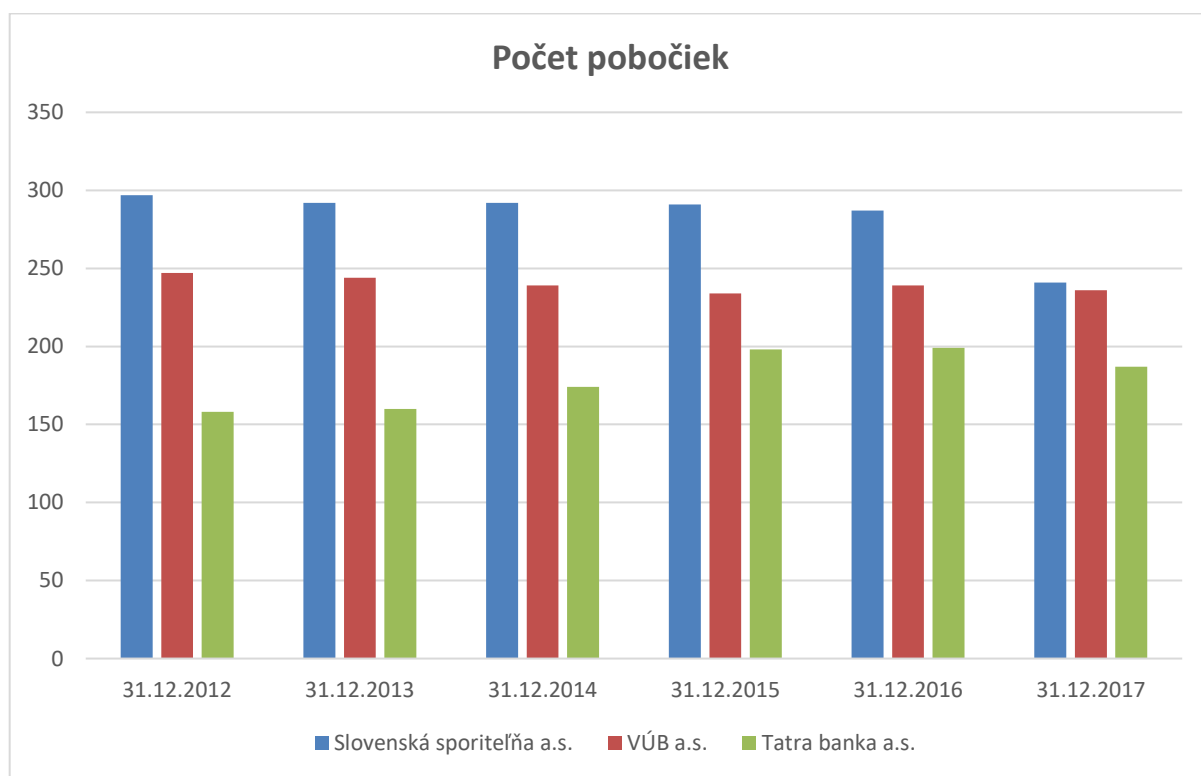
Zdroj: Vlastné spracovanie podľa účtovných závierok vybraných komerčných bánk

Vývoj zlyhaných úverov znázornený v tabuľke 4 sa zhoduje s trendom celého bankového sektora, ktorý pravidelne sleduje vo svojich analýzach Národná banka Slovenska. Z analýz NBS vychádza, že ich podiel má od roku 2014 iba klesajúcu tendenciu. Spomínaný fakt ilustrujú aj naše výsledky na skúmanej vzorke údajov. Koncom roka bol pomer zlyhaných úverov na úveroch v celom sektore 3,3% a môžeme konštatovať, že všetky tri banky si vedú nadpriemerne dobre.

3.2.3 M – Manažment

Hodnotenie riadenia ilustruje, ako je inštitúcia schopná primerane reagovať na vývoj trhu. Zahŕňa schopnosť manažmentu zabezpečiť bezpečnú prevádzku banky v súlade s vnútornými a vonkajšími predpismi. Pre hodnotenie tejto časti ukazovateľa sme zvolili počet pracovísk banky a počet jej zamestnancov. Kým počet pracovníkov je ukazovateľ využívaný najmä na konštrukciu pomerových ukazovateľov, počet pobočiek hovorí o stratégii služieb banky a o jej snahách pokryť územie SR službami.

Graf 3 Vývoj počtu pobočiek vybraných komerčných bánk

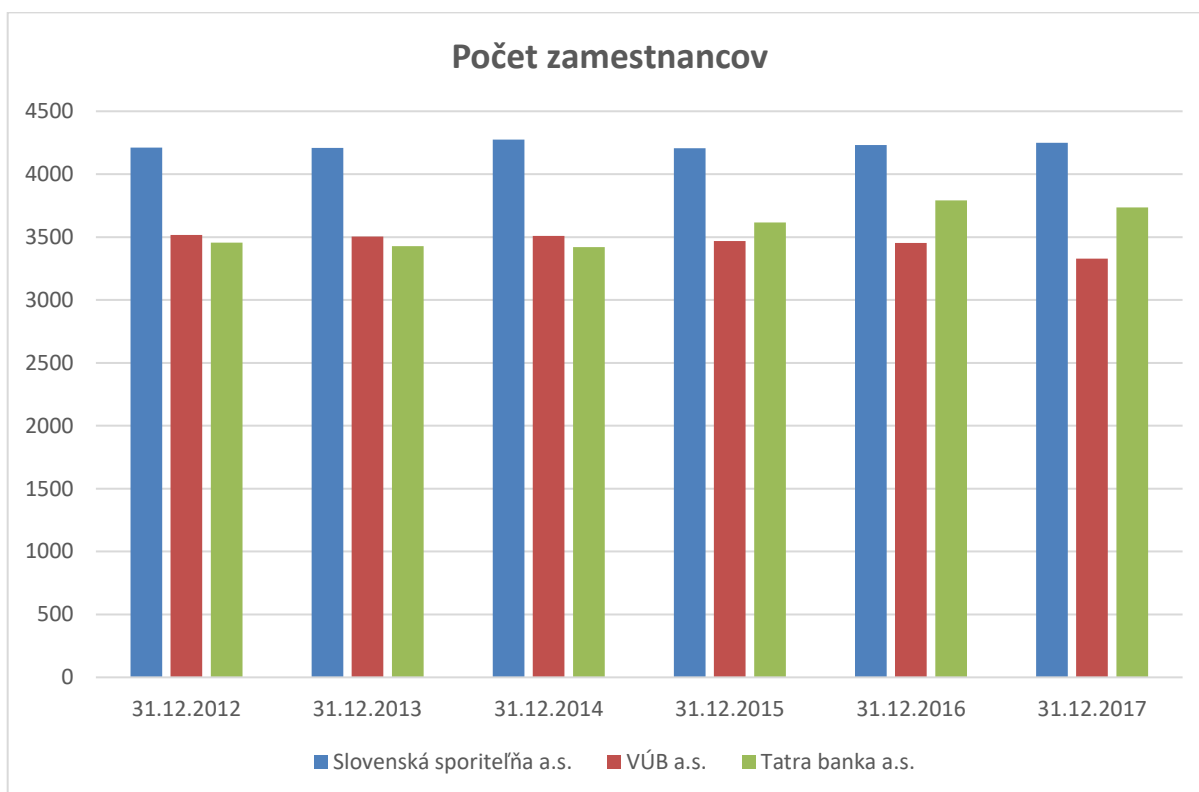

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa účtovných závierok vybraných komerčných bánk

Z grafického znázornenia vývoja vyplýva, že Slovenská sporiteľňa, a.s. a Všeobecná úverová banka, a.s. mali v r. 2012 viac pobočiek, než v r. 2017. U Slovenskej sporiteľni, a.s. možno sledovať konštantný klesajúci charakter od r.2012 až po r. 2017. Všeobecná úverová banka, a.s. má taktiež klesajúcu tendenciu od r. 2012. Jedinou svetlou výnimkou je r. 2016, kedy zaznamenali nárast, no v r. 2017 počet pobočiek opäť poklesol takmer na hodnotu r. 2015. Jediné Tatra banka, a.s. zaznamenala stúpajúci charakter počas celého obdobia (do r. 2016). Slovenská sporiteľňa, a.s. má síce počas celého obdobia skúmania suverénne najväčší počet

pobočiek, no rokmi toto množstvo neustále klesá. Na druhej strane Tatra banka, a.s. mala vždy evidentne najmenej pracovísk, no toto množstvo stúpa každým rokom. Dôvodom znižovania počtu pobočiek môže byť snaha znížiť náklady, vytváranie väčších bankových celkov, pokrok v technológiách a expanzia digitalizácie. Ľudia sú čoraz viac pohodlnejší a radšej vybavujú veci on-line, ako by sa mali niekam dostaviť osobne.

Graf 4 Vývoj počtu zamestnancov vybraných komerčných bánk

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa účtovných závierok vybraných komerčných bánk

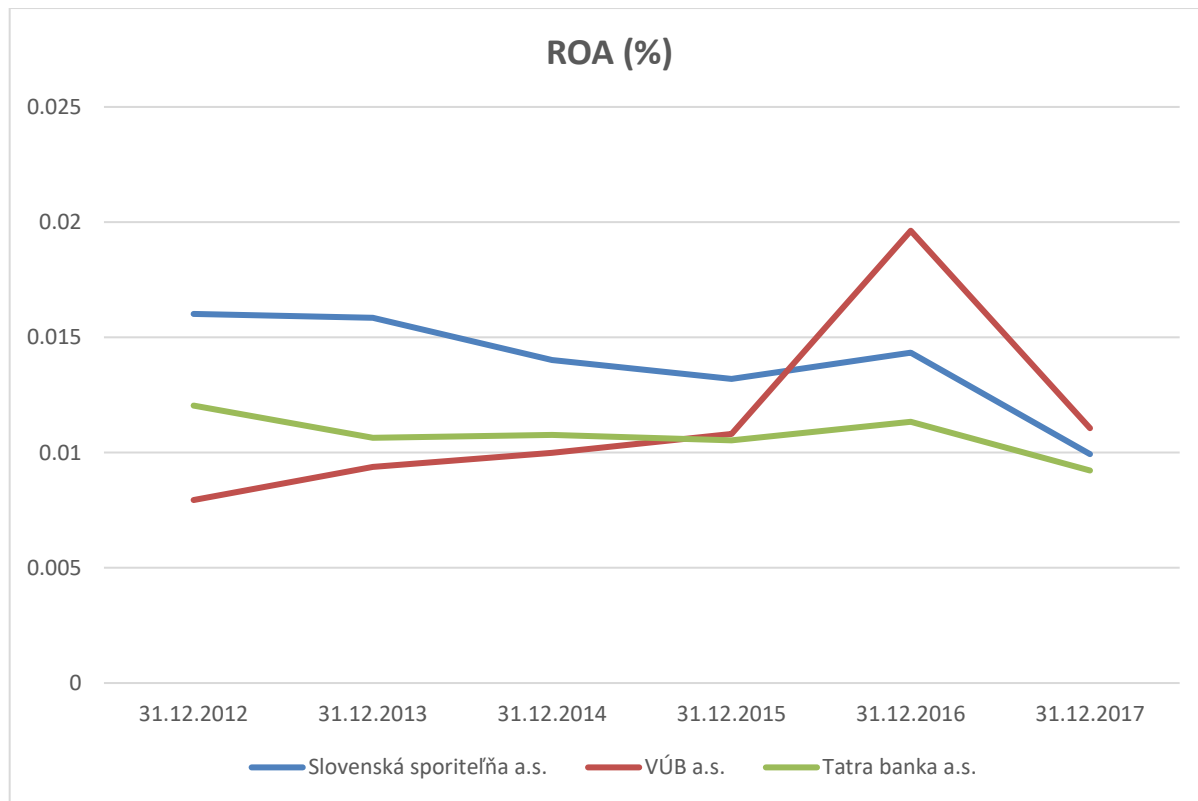
Z grafického znázornenia vývoja počtu zamestnancov je zrejmé, že počas celého hodnotiaceho obdobia patrí Slovenskej sporiteľni, a.s. prvenstvo v počte zamestnancov rovnako, ako tomu bolo aj pri počte pobočiek. No v tomto prípade sa od oboch svojich konkurentov odlišuje v priemere až o jednu štvrtinu. Bohužiaľ, tento ukazovateľ má sám o sebe veľmi malú vypovedaciu schopnosť a nedokáže posúdiť efektívnosť využívania týchto pracovníkov.

Okrem množstva pobočiek a počtu zamestnancov sa do časti manažment zaraďuje aj údaj o percentuálnom podiele väčšinového vlastníka banky, ktorý poukazuje na stabilitu vo vlastníckej štruktúre. Podobne ako takmer všetky banky pôsobiace na Slovensku, tak aj nami analyzované sú vo vlastníctve veľkých finančných skupín. V Slovenskej sporiteľni, a.s. je väčšinovým a zároveň jediným vlastníkom rakúska Erste Group so 100% hlasovacích práv. Všeobecná úverová banka, a.s. sa zaraďuje do skupiny Intesa Sanpaolo, ktorá má vedúce postavenie v Taliansku a vlastní viac ako 97% akcií Všeobecnej úverovej banky, a.s. Tatra banka, a.s. je súčasťou skupiny Raiffeisen. Táto rakúska skupina má viac ako 78%-ný podiel na základnom imaní banky a vlastní 89 % hlasovacích práv. Manažment bánk je práve kvôli zahraničným finančným skupinám usmerňovaný vo svojej podnikateľskej činnosti a čiastočne obmedzovaný v expanzii za hranice Slovenska, kde by vytvárali konkurenciu iným bankám vo vlastníctve finančnej skupiny.

3.2.4 E – Efektívnosť

Efektívnosť tvorí základ hodnotenia finančných výkonov. Presnejšie sa zaoberá tým, ako banka využíva svoje zdroje za účelom maximalizácie svojho zisku. V rámci tejto oblasti sa skúmajú ukazovatele rentabilita aktív (ROA) a rentabilita vlastného kapitálu (ROE), objem zisku, objem čistých úrokových výnosov a objem výnosov z poplatkov a provízií.

Graf 5 Vývoj ROA vybraných komerčných bánk

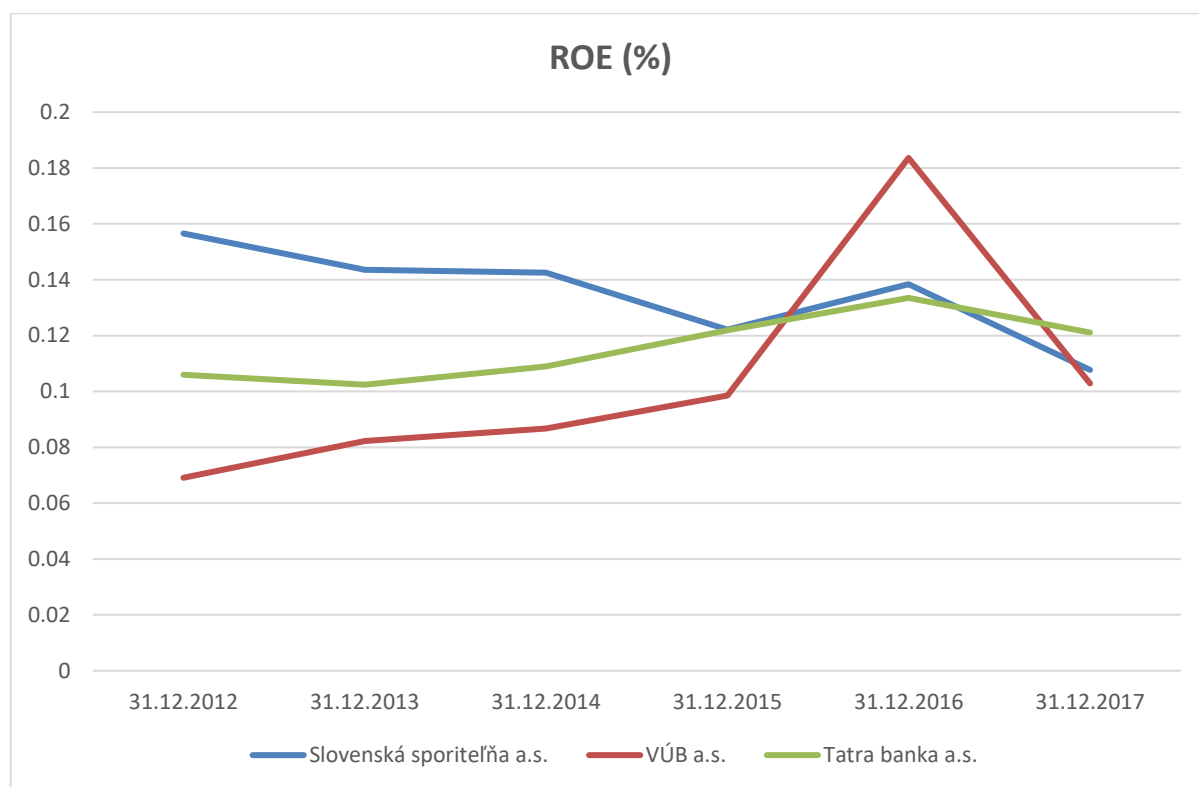
Zdroj: Vlastné spracovanie podľa účtovných zvierok vybraných komerčných bánk

Rentabilita celkových aktív vyjadruje efektívnosť aktívnych bankových obchodov bez ohľadu na zdroje ich krytia. Používa sa pri porovnávaní na medzibankovej úrovni, úrovni pobočiek, ale aj pri hodnotení riadenia manažmentu v rámci jednej banky. Pri porovnávaní jednotlivých pobočkách sa využíva konštrukcia s čistým ziskom po zdanení, no pri medzinárodnom porovnávaní a pre manažment je dôležitejšia konštrukcia s čistým ziskom po zdanení.

Podľa údajov z účtovných zvierok za posledných 6 rokov je vo vybraných komerčných bankách hodnota ukazovateľa väčšinou cca 1,1 %. Najväčšiu hodnotu za všetkých 6 rokov

zaznamenala Všeobecná úverová banka, a.s. v r. 2016 – konkrétne až 1,96%. Rok 2016 bol všeobecne pre všetky banky veľmi úspešný. Dôvodom je jednorazový výnos v súvislosti s predajom akcií spoločnosti Visa Europe vydavateľmi platobných kariet Visa Inc. práve v tomto roku. Celkovo banky na Slovensku vlani zvýšili čistý zisk podľa údajov z centrálnej banky o takmer štvrtinu. Je teda samozrejmé, že v r. 2017 došlo u všetkých 3 bánk k poklesu hodnoty ukazovateľa. Kým v minulosti (r. 2012 – 2015) dosahovala najlepšie výsledky Slovenská sporiteľňa, a.s., od r. 2016 sa na prvom mieste drží Všeobecná úverová banka, a.s.

Graf 6 Vývoj ROE vybraných komerčných bánk

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa účtovných závierok vybraných komerčných bánk

Rentabilita vlastného kapitálu je ukazovateľom miery zhodnotenia vlastných zdrojov. Jeho výška kolíše vo väčšej miere ako výška rentability celkových aktív. Vyjadruje konečný efekt z obratu pre akcionára nielen jeho vlastných, ale aj cudzích zdrojov banky. Okrem toho, že meria ziskovú kapacitu banky, informuje aj o riadení banky a efektívnosti reprodukcie kapitálu.

Graf vývoja ROE je veľmi podobný s grafom vývoja ROA. Najnižšiu hodnotu zo zozbieraných údajov tvorí 6,91% (Všeobecná úverová banka, a.s., r. 2012) a najvyššiu hodnotu 18,36% (Všeobecná úverová banka, a.s., r. 2016). Pričom v r. 2016 možno v grafe vidieť najväčší výkyv hodnôt opäť z toho istého dôvodu ako pri grafe vývoja ROA. Hodnoty Slovenskej sporiteľne, a.s. majú síce prevažne miernu klesajúcu tendenciu, no v rozpätí rokov 2012 – 2015 sú zároveň najlepšimi výsledkami spomedzi vybraných hodnotených bánk. Na druhej strane Všeobecná úverová banka, a.s. dosahovala najnižšie výsledky v období rokov 2012 – 2015. V r. 2016 síce dosiahla závažne vysokú (zároveň najvyššiu) hodnotu, no v r. 2017 dosiahla opäť najnižší výsledok.

Vysoká rentabilita nemusí vždy zákonite znamenať vysokú produkciu zisku na jednotku kapitálu. Môže byť spôsobená aj nedostatkom kapitálového vybavenia banky. Taktiež nízka rentabilita kapitálu nemusí znamenať nízku tvorbu zisku, ale môže vypovedať o vysokej tvorbe rezerv. Preto je dôležité pri hodnotení banky posudzovať ukazovatele rentability spolu s ostatnými pomerovými a kvantitatívnymi veličinami vybranej banky.

3.2.5 L – Likvidita

Likvidita banky nie je iba vyjadrením schopnosti banky vyplatiť klientom ich vklady na základe dohodnutých podmienok, ale zahŕňa aj schopnosť banky kryť všetky platobné záväzky v stanovených lehotách, uhrádzať nakupované materiály a vyplácať mzdy zamestnancom. V rámci hodnotenia metódou CAMEL sa zvyknú používať pomerové ukazovatele: pomer likvidných aktív na celkových aktívach, pomer úverov na celkových aktívach, pomer úverov na vkladoch, a ďalšie.

Tabuľka 5 Vývoj podielu likvidných aktív na celk. aktívach vybraných komerč. bánk

L1=liquid assets/total assets						
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Slovenská sporiteľňa a.s.	96.37%	97.01%	97.26%	98.18%	97.86%	98.09%
VÚB a.s.	95.59%	96.42%	93.81%	93.67%	90.07%	86.60%
Tatra banka a.s.	94.53%	91.30%	96.48%	91.82%	92.94%	89.71%

Legenda		najlepší výsledok
----------------	--	-------------------

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa účtovných zvierok vybraných komerčných bánk

Z hľadiska analýzy likvidity sú veľmi dôležité likvidné aktíva. Majú 3 základné charakteristiky: cenovú stabilitu, reverzibilitu a obchodovateľnosť. Z pohľadu likvidity sa pod cenovou stabilitou rozumie čo najmenšie rozpätie medzi cenou dopytu a ponuky. Veľkosť tohto rozpätia sa meria pomocou reverzibility. Obchodovateľnosť predstavuje možnosť výmeny finančného aktíva za hotové peniaze.²⁷

Čím je pomer medzi likvidnými aktívami a celkovými aktívami vyšší, tým je skôr banka schopná premeniť objem aktív na peňažné prostriedky a minimalizovať tým riziko spojené s insolventnosťou. Tento pomer určuje schopnosť banky vyplatiť vklady.

Podľa tabuľky vývoja podielu likvidných aktív na celkových aktívach sa interval hodnôt tohto ukazovateľa pre vybrané komerčné banky za posledných šesť rokov nachádza v rozmedzí od 86,6% až po 98,18%. Slovenská sporiteľňa, a.s. dosahuje počas celého obdobia hodnotenia najlepšie výsledky. No celkovo sa takmer všetky hodnoty počas celého obdobia držia nad hranicou 90%. Iba dve hodnoty sú menšie ako 90% a obe sa nachádzajú v roku 2017.

Tabuľka 6 Vývoj podielu úverov na celkových aktívach vybraných komerčných bánk

L4=loans/deposits						
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Slovenská sporiteľňa a.s.	77.22%	80.65%	72.71%	79.59%	92.75%	96.12%
VÚB a.s.	96.15%	95.03%	101.44%	97.51%	103.32%	112.35%
Tatra banka a.s.	92.97%	91.97%	99.26%	90.65%	93.94%	93.73%

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa účtovných zvierok vybraných komerčných bánk

Ukazovateľ pomeru úverov ku vkladom vyjadruje rozsah, v akom sú vklady realizované v úveroch. Ukazovateľ by nemal presiahnuť 110%, no zároveň by jeho hodnota nemala byť nízka. Nízka hodnota totiž znamená, že vklady klientov neboli použité na poskytovanie úverov, ale použili sa buď na nákupy cenných papierov, alebo iných aktív, alebo ich banka nevie alokovať. Najmä u obchodných bánk by najväčšiu položku celkových aktív mali vždy tvoriť pohľadávky z poskytnutých úverov.

²⁷ CHOVANCOVÁ, B. a kol. *Finančný trh. Nástroje, transakcie, inštitúcie*. II. vydanie. Bratislava: EUROUNION, 2002. s. 57. ISBN 80-88984-31-9.

Z tabuľky vývoja podielu úverov na celkových aktívach vyplýva, že u vybraných komerčných bánk sa hodnota tohto ukazovateľa za posledných 6 rokov pohybuje v rozmedzí od 72,21% až po 112,35%. Hodnota ukazovateľa presiahla 110% iba jedenkrát, konkrétne ju presiahla Všeobecná úverová banka, a.s. v roku 2017 (v tabuľke je táto hodnota vyznačená červenou farbou). Celkovo sa Všeobecnej úverovej banke, a.s. darí dosahovať najvyššie hodnoty ukazovateľa počas celého obdobia hodnotenia. Hodnoty Slovenskej sporiteľne, a.s. sú takmer počas celého obdobia najnižšie, no majú prevažne stúpajúcu tendenciu. Na druhej strane Tatra banka, a.s. sa udržiava svojimi hodnotami počas celého obdobia takmer na rovnakej úrovni a hodnota ukazovateľa za rok 2012 a 2017 je takmer totožná (rozdiel 0,76%). Slovenská sporiteľňa, a.s. a Všeobecná úverová banka, a.s. zaznamenali vo vývoji progres. Pri porovnávaní hodnôt sme zistili, že Slovenská sporiteľňa, a.s. dosiahla v roku 2017 o 18,9% vyššiu hodnotu, ako v roku 2012 a Všeobecná úverová banka, a.s. si v roku 2017 polepšila o 16,2% oproti roku 2012.

Záver

Analýza najväčšieho sektora v rámci slovenského finančného trhu, ktorým je bankový sektor, bola rozdelená do dvoch hlavných častí. V prvej sme vymedzili teoretické východiská a definície dôležité pre ďalší výskum, na čo nadviazala analýza.

Cieľom predkladanej bakalárskej práce bolo preskúmať aktuálne trendy s využitím kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov uplatnených na 3 vybrané banky. Banky boli v analytickej časti práce posudzované podľa zvolených ukazovateľov využívaných v ratingovom hodnotení Capital – Assets – Management – Efficiency – Liquidity.

Vďaka tomu, že skúmané boli najväčšie banky a ukazovatele boli vypočítané za obdobie rokov 2012-2017, bolo možné zachytiť a interpretovať aktuálny stav v slovenskom bankovom sektore. Možno uviesť klesajúci podiel nesplatených úverov na úveroch nielen u sledovaných bánk ale aj v celoslovenskom meradle, čo dokazuje zlepšujúce sa zdravie sektoru a priaznivú ekonomickú situáciu v krajine.

Banky sú vďaka nízkym úrokovým sadzbám prinútené hľadať iné spôsoby zvyšovania zisku ako sú úroky. Jedným z najjednoduchších spôsobov sa javí znižovanie fixných nákladov, znižovaním počtu zamestnancov a pobočiek. Tento svetový trend však nami zvolené banky nenasledujú a aj napriek tomu sú ich zisky stabilné alebo dokonca rastú. Jedinou výnimkou bol prepad v roku 2017, ktorý bol ovplyvnený tým, že predchádzajúci rok bol pre banky mimoriadne úspešný z pohľadu ziskovosti. Tento fakt bol spôsobený jednorazovými ziskami, ktoré sú v práci tiež spracované. Pôvodom relatívne konštantnej ziskovosti je každoročné zvyšovanie objemu poskytnutých úverov. S rastom globalizácie a rozvojom finančných trhov bude neustále rásť tlak na efektivitu bánk, preto je nevyhnutné sledovať a analyzovať vývoj ex-ante, ex-post s ohľadom na riziká vplývajúce na bankový sektor.

S ohľadom na zistené výsledky môžeme tvrdiť, že cieľ bakalárskej práce bol naplnený v požadovanom rozsahu.

Zoznam použitej literatúry

Tlačené knihy, monografie, vedecko-kvalifikačné práce

1. BELÁS, J. a kol. *Bankovníctvo*. Trenčín: GC-Tech, 2005. 249 s. ISBN 80-969189-3-1.
2. HORVÁTOVÁ, Eva a kol. *Operácie komerčných bánk*. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2010. 304 s. ISBN 978-80-225-2928-0.
3. CHOVANCOVÁ, B. a kol. *Finančný trh. Nástroje, transakcie, inštitúcie*. II. vydanie. Bratislava: EUROUNION, 2002. 584 s. ISBN 80-88984-31-9.
4. JÍLEK, Josef. *Finanční trhy a investování*. Praha: GRADA Publishing, 2009. 648 s. ISBN 978-80-247-1653-4.
5. KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. Praha: C.H. Beck, 2006. 339 s. ISBN 80-7179-381-7.
6. MEJSTRÍK, Michal –PEČENÁ, Magda –TEPLÝ, Petr. *Bankovníctví v teorii a praxi: Banking in theory and practice*. Praha: Karolinum, 2014. 855 s. ISBN 978-80-246-2870-7.
7. SIVÁK, Rudolf. *Financie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2015. 451 s. ISBN 978-80-8168-232-2.
8. SOBEK, Otto – ZIMKOVÁ, Emília. *Menová teória a politika*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Ekonomická fakulta v Banskej Bystrici, 2011. 227 s. ISBN 978-80-557-0137-0.
9. TKÁČOVÁ, Dana a kol. *Finančné trhy a bankovníctvo*. Žilina: GEORG Žilina, 2009. 268 s. ISBN 978-80-89401-01-7.
10. ZIMKOVÁ, Emília. *Bankovníctvo*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Ekonomická fakulta v Banskej Bystrici, 2009. 283 s. ISBN 978-80-8083-801-0.
11. ZIMKOVÁ, Emília. *Riadenie komerčnej banky. Vybrané kapitoly*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Ekonomická fakulta, 2010. 85 s. ISBN 978-80-8083-966-6.

Elektronické dokumenty

1. <http://www.consilium.europa.eu/sk/policies/banking-union/single-rulebook/capital-requirements/>
2. <https://www.sav.sk/journals/uploads/0920143506%2008%20Horvatova.pdf>
3. http://www.nbs.sk/_img/Documents/_Publikacie/BulletinMFS/2017/BulletinMFS_062017.pdf
4. <https://www.frbsf.org/economic-research/publications/economic-letter/1999/june/using-camels-ratings-to-monitor-bank-conditions/>
5. <https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-institucie/banky/statisticke-udaje-penaznych-financnych-institucii#BIL1-12>
6. <https://www.tatrabanka.sk/sk/o-banke/financne-ukazovatele/vyrocne-spravy.html>
7. <https://www.vub.sk/sk/financne-ukazovatele/vyrocne-spravy/>
8. <http://sdw.ecb.europa.eu/>
9. <https://www.slsp.sk/sk/informacie-o-banke/investori/financne-ukazovatele>
10. <https://www.vub.sk/sk/financne-ukazovatele/informacie-cinnosti-banky/>
11. <https://www.tatrabanka.sk/sk/o-banke/financne-ukazovatele/individualne-uctovne-zavierky.html>
12. <https://www.nbs.sk/sk/o-narodnej-banke/zakladne-informacie>

Prílohy

Príloha 1: Ukazovatele CAMEL v SLSP

Slovenská sporiteľňa a.s.		2012	2013	2014	2015	2016	2017
C	Vlastné imanie	1 016 407	1 105 799	1 091 821	1 323 632	1 321 148	1 342 490
	Celkové vlastné imanie	1 205 057	1 291 173	1 273 298	1 507 764	1 533 369	1 504 546
	Podiel vlastného na celkovom vlastnom imaní	84,35%	85,64%	85,75%	87,79%	86,16%	89,23%
	Leverage ratio	10,23%	11,04%	9,84%	10,81%	10,36%	9,22%
A	Objem aktív	11 777 338	11 699 046	12 942 586	13 951 065	14 800 963	16 314 743
	Objem zarábajúcich aktív	11 349 264	11 349 744	12 587 545	13 696 709	14 483 849	16 002 475
	Podiel zarábajúcich aktív na aktívach	96,37%	97,01%	97,26%	98,18%	97,86%	98,09%
	Objem úročených pasív	10 097 575	10 039 152	12 780 833	13 457 969	13 027 790	14 281 939
	Podiel úročených pasív	95,51%	96,46%	98,75%	96,47%	98,19%	96,43%
	Medzera zarábajúcich aktív a úročených pasív	1 251 689	1 310 592	-193 288	238 740	1 456 059	1 720 536
	Objem úverov	7 382 473	7 592 869	8 663 934	9 891 228	10 728 934	12 295 370
	Podiel úverov na aktívach	62,68%	64,90%	66,94%	70,90%	72,49%	75,36%
	Objem nesplácaných úverov	-378 512	-351 550	-342 546	-354 929	-342 665	-358 804
	Podiel nesplácaných úverov na celkovom objeme úverov	-5,13%	-4,63%	-3,95%	-3,59%	-3,19%	-2,92%
M	Počet pobočiek	297	292	292	291	287	241
	Počet zamestnancov	4210	4208	4275	4205	4232	4250
E	ROA	1,60%	1,58%	1,40%	1,32%	1,43%	0,99%
	ROE	15,65%	14,36%	14,25%	12,21%	13,84%	10,77%
	Objem zisku	188 650	185 374	181 477	184 132	212 221	162 056
	Objem čistých úrokových výnosov	447 506	448 537	462 711	469 081	461 988	439 610
	Objem výnosov z poplatkov a provízií	118 090	117 428	123 641	121 139	121 719	112 710
L	L1=liquid assets/total assets	96,37%	97,01%	97,26%	98,18%	97,86%	98,09%
	L2=liquid assets/(deposits + short term borrowings)	7,68%	4,89%	5,80%	4,26%	4,60%	4,99%
	L3=loans/total assets	62,68%	64,90%	66,94%	70,90%	72,49%	75,36%
	L4=loans/deposits	77,22%	80,65%	72,71%	79,59%	92,75%	96,12%

Prameň: Vlastné spracovanie

Príloha 2: Ukazovatele CAMEL vo VÚB

VÚB a.s.		2012	2013	2014	2015	2016	2017
C	Vlastné imanie	1 159 036	1 167 789	1 175 346	1 193 092	1 179 003	1 395 959
	Celkové vlastné imanie	1 245 075	1 272 427	1 287 003	1 323 449	1 444 174	1 555 980
	Podiel vlastného na celkovom vlastnom imaní	93,09%	91,78%	91,32%	90,15%	81,64%	89,72%
	Leverage ratio	11,49%	11,41%	11,52%	10,98%	10,69%	10,75%
A	Objem aktív	10 833 784	11 151 378	11 175 015	12 055 419	13 509 349	14 469 293
	Objem zarábajúcich aktív	10 355 663	10 752 500	10 483 563	11 292 187	12 168 501	12 530 789
	Podiel zarábajúcich aktív na aktívach	95,59%	96,42%	93,81%	93,67%	90,07%	86,60%
	Objem úročených pasív	9 446 257	9 750 933	9 713 901	10 555 624	11 684 800	12 557 628
	Podiel úročených pasív	98,51%	98,70%	98,24%	98,36%	96,85%	97,25%
	Medzera zarábajúcich aktív a úročených pasív	909 406	1 001 567	769 662	736 563	483 701	-26 839
	Objem úverov	7 719 709	7 931 450	8 363 054	8 732 192	10 300 780	11 578 262
	Podiel úverov na aktívach	71,26%	71,13%	74,84%	72,43%	76,25%	80,02%
	Objem nesplácaných úverov	-286 224	-310 395	-315 635	-325 115	-333 462	-312 484
	Podiel nesplácaných úverov na celkovom objeme úverov	-3,71%	-3,91%	-3,77%	-3,72%	-3,24%	-2,70%
M	Počet pobočiek	247	244	239	234	239	236
	Počet zamestnancov	3518	3503	3508	3469	3454	3329
E	ROA	0,79%	0,94%	1,00%	1,08%	1,96%	1,11%
	ROE	6,91%	8,22%	8,68%	9,85%	18,36%	10,28%
	Objem zisku	86 039	104 638	111 657	130 357	265 171	160 021
	Objem čistých úrokových výnosov	336 822	350 756	355 971	344 485	333 317	319 057
	Objem výnosov z poplatkov a provízií	79 875	72 427	70 855	84 370	86 155	99 647
L	L1=liquid assets/total assets	95,59%	96,42%	93,81%	93,67%	90,07%	86,60%
	L2=liquid assets/(deposits + short term borrowings)	9,64%	10,75%	13,08%	7,93%	11,92%	16,84%
	L3=loans/total assets	71,26%	71,13%	74,84%	72,43%	76,25%	80,02%
	L4=loans/deposits	96,15%	95,03%	101,44%	97,51%	103,32%	112,35%

Prameň: Vlastné spracovanie

Príloha 3: Ukazovatele CAMEL v Tatra banke

Tatra banka a.s.		2012	2013	2014	2015	2016	2017
C	Vlastné imanie	918 959	881 363	851 566	834 243	821 723	822 168
	Celkové vlastné imanie	1 027 886	981 924	955 656	950 030	948 306	935 433
	Podiel vlastného na celkovom vlastnom imaní	89,40%	89,76%	89,11%	87,81%	86,65%	87,89%
	Leverage ratio	11,36%	10,39%	9,89%	8,64%	8,49%	7,62%
A	Objem aktív	9 046 558	9 453 403	9 664 296	10 997 142	11 164 944	12 281 395
	Objem zarábajúcich aktív	8 551 380	8 630 857	9 324 351	10 097 717	10 376 938	11 017 869
	Podiel zarábajúcich aktív na aktívach	94,53%	91,30%	96,48%	91,82%	92,94%	89,71%
	Objem úročených pasív	7 787 225	8 208 214	8 295 946	9 601 932	9 767 336	10 929 955
	Podiel úročených pasív	97,11%	96,89%	95,26%	95,57%	95,60%	96,33%
	Medzera zarábajúcich aktív a úročených pasív	764 155	422 643	1 028 405	495 785	609 602	87 914
	Objem úverov	6 510 740	6 792 824	7 500 224	8 084 517	8 516 108	9 541 158
	Podiel úverov na aktívach	71,97%	71,86%	77,61%	73,51%	76,28%	77,69%
	Objem nesplácaných úverov	-200 544	-194 858	-212 878	-207 481	-191 766	-187 752
	Podiel nesplácaných úverov na celkovom objeme úverov	-3,08%	-2,87%	-2,84%	-2,57%	-2,25%	-1,97%
M	Počet pobočiek	158	160	174	198	199	187
	Počet zamestnancov	3455	3429	3421	3617	3792	3735
E	ROA	1,20%	1,06%	1,08%	1,05%	1,13%	0,92%
	ROE	10,60%	10,24%	10,89%	12,19%	13,35%	12,11%
	Objem zisku	108 927	100 561	104 090	115 787	126 583	113 265
	Objem čistých úrokových výnosov	291 829	302 602	305 988	290 609	272 719	262 306
	Objem výnosov z poplatkov a provízií	98 913	103 282	111 617	122 248	114 076	118 452
L	L1=liquid assets/total assets	94,53%	91,30%	96,48%	91,82%	92,94%	89,71%
	L2=liquid assets/(deposits + short term borrowings)	5,87%	12,51%	8,72%	12,32%	10,09%	14,78%
	L3=loans/total assets	71,97%	71,86%	77,61%	73,51%	76,28%	77,69%
	L4=loans/deposits	92,97%	91,97%	99,26%	90,65%	93,94%	93,73%

Prameň: Vlastné spracovanie